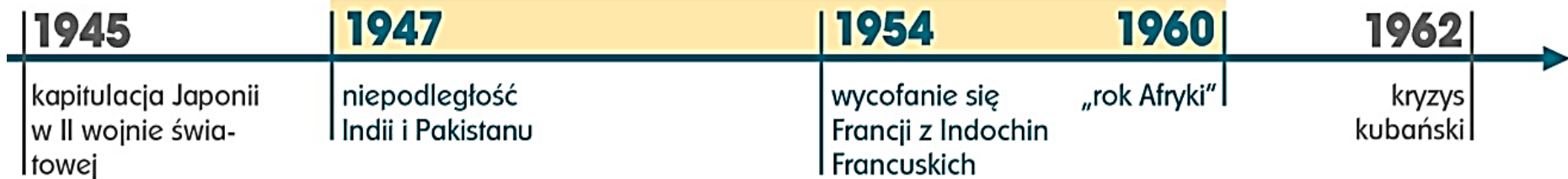

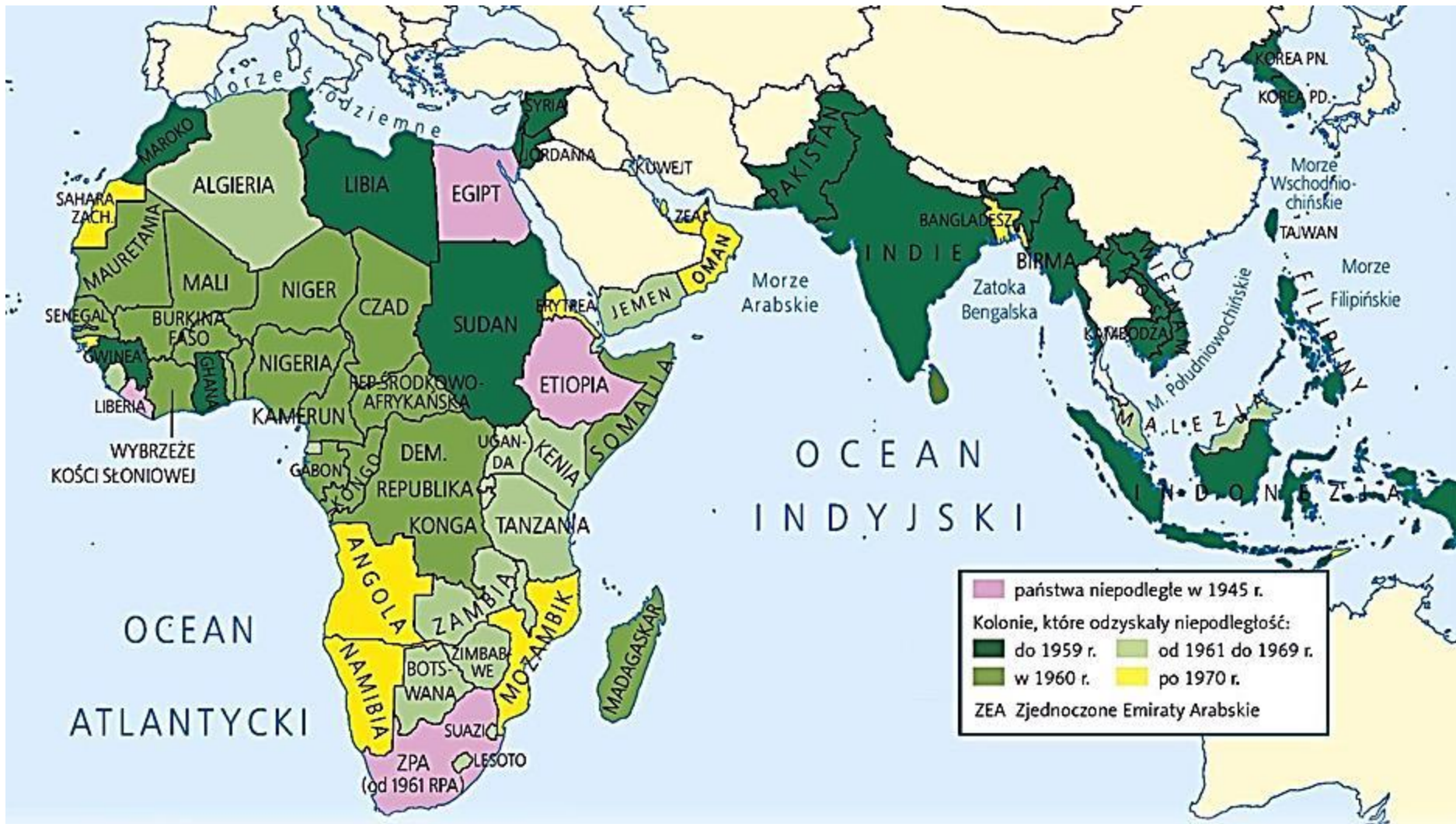
Dekolonizacja po II wojnie światowej

Oś czasu

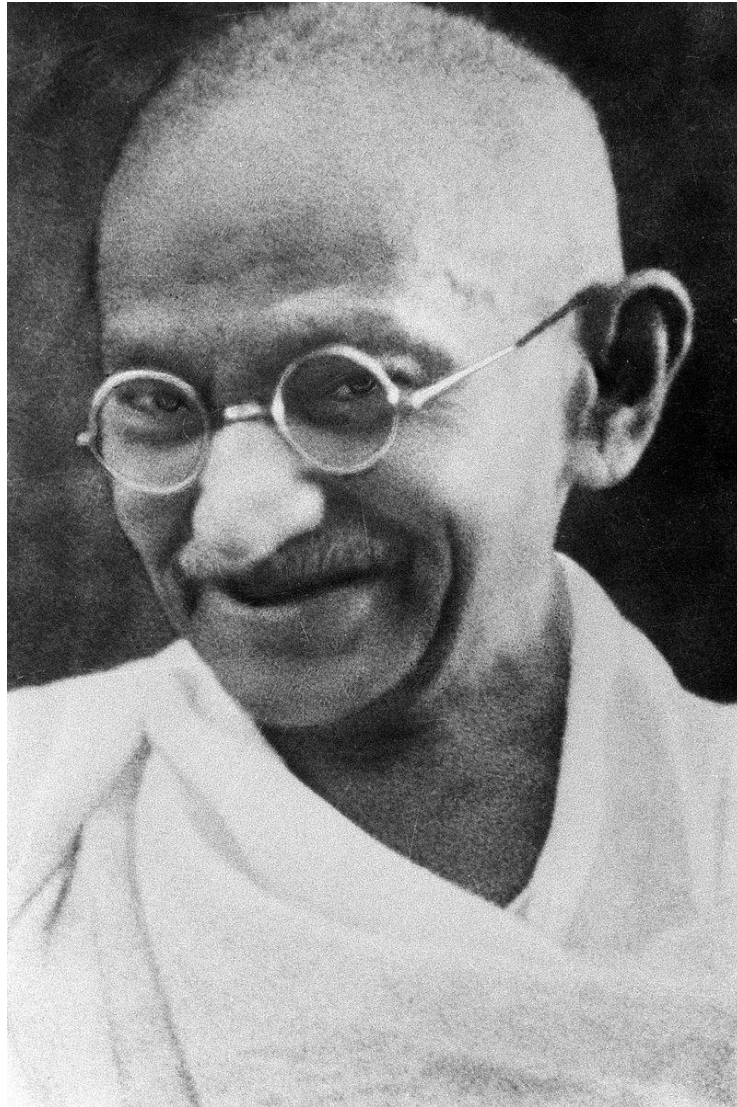

Notatka z lekcji

1. Przyczyny rozpadu systemu kolonialnego;
2. Powstanie Indii i Pakistanu;
3. Konflikt indyjsko-pakistański;
4. Indochiny;
5. Upadek kolonializmu w Afryce;
6. Kraje Trzeciego Świata;

państwa niepodległe w 1945 r.
 Kolonie, które odzyskały niepodległość:
 do 1959 r.   od 1961 do 1969 r.
 w 1960 r.   po 1970 r.
 ZEA Zjednoczone Emiraty Arabskie

Mahatma Gandhi

Nelson Mandela

ZAPAMIĘTAJ

Dekolonizacja - proces, w którym kolonie wyzwalały się spod zależności od mocarstw kolonialnych i tworzyły nowe państwa.

Przyczyny dekolonizacji po 1945 r. -

1. Niezgoda żołnierzy z kolonii, którzy walczyli w II wojnie światowej, na rolę narzędzi polityki białych.
2. Obietnica większej samodzielności kolonii w zamian za udział w wojnie.
3. Brak środków w metropoliach na utrzymanie kolonii.
4. Nacjonalizm w Afryce i Azji - żądania utworzenia państw narodowych.
5. Poparcie dekolonizacji przez USA i ZSRR.
6. Odrzucenie kolonializmu jako sprzecznego z prawami człowieka.

Dekolonizacja w Azji

- 1. Indie** - Mahatma Gandhi - wezwanie do oporu bez przemocy. 1947 r. - zakończenie brytyjskich rządów w Indiach; podział tego kraju na dwa państwa: Indie (hinduiści) i Pakistan (muzułmanie).
- 2. Indochiny Francuskie** 1954 r. - klęska wojsk francuskich w bitwie z armią północnowietnamską pod Dien Bien Phu; międzynarodowe uznanie niepodległych państw: komunistycznego Wietnamu Północnego, antykomunistycznego Wietnamu Południowego, Kambodży i Laosu.

Dekolonizacja w Afryce

1. Utrata przez Europejczyków wszystkich kolonii na stałym lądzie (do 1977 r.).
2. Apartheid w RPA (do 1994 r.).

Zimna wojna a dekolonizacja

1. Rywalizacja między Wschodem a Zachodem o pozyskanie mieszkańców kolonii i byłych kolonii.
2. Neokolonializm - polityka uzależniania słabszych państw od silniejszych.
3. Państwa postkolonialne nazwane krajami rozwijającymi się, globalnym Południem lub (dziś rzadziej) krajami Trzeciego Świata.

Skutki dekolonizacji

Główny skutek: rozpad mocarstw kolonialnych i powstanie kilkudziesięciu nowych państw.

Inne:

1. Upadek ustrojów demokratycznych w większości państw postkolonialnych; pojawienie się w ich miejsce dyktatur.
2. Krwawe starcia etniczne z powodu sztucznych granic wyznaczonych przez kolonizatorów.
3. Trudności gospodarcze.
4. Afryka obiektem neokolonializmu i rywalizacji między Wschodem a Zachodem.

ZADANIA

- wyjaśnij znaczenie terminów: *dekolonizacja*, *Trzeci Świat*, *metoda tzw. biernego oporu*, *Rok Afryki*;
- opisz postać Mahatmy Gandhiego;
- wskaż przyczyny rozpadu systemu kolonialnego;
- przedstaw skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach;
- scharakteryzuj problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości;